

был остроумным и приятным собеседником, любил блеск светской жизни. Однако этих качеств было недостаточно для той поры, когда ему привелось править судьбами Польши. Среди тогдашних бурь Польше необходим был король-воин, но Понятовский не был рождён воином. Притом, к сожалению, он свои личные выгоды ставил выше интересов своего государства. Последний король Речи Посполитой был известным меценатом. Благодаря покровительству Станислава Августа и некоторых крупных магнатов стремительно развивались типографическая отрасль, книгоиздательство и культура в целом. Последний польский король был одним из авторов Конституции 3 Мая 1791 г., которая снискала общеевропейскую известность и вызвала восторг просветителей разных стран. Годы его правления вошли в историю Речи Посполитой как "станиславские времена".

ПАРТЫЗАНСКІ РУХ НА ТЭРЫТОРЫИ ГРОДЗЕНШЧЫНЕ Ў ГАДЫ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

Койпаш С.С.

Навуковы кіраўнік: канд. гіст. навук, дацэнт Хромчанка Д.Н.
БНТУ

Як вядома, у 2010 годзе святковалася 65-годдзе Вялікай Перамогі. Успамінаючы подзвігі салдат і афіцэраў, якія ваявалі на франтах, працаўнікоў тылу, якія набліжалі перамогу самааддана працуочы ля станкоў, на мой погляд, нельга не адзначыць вялікі ўклад партызан у разгром фашистаў. Аднак у апошні час у літаратуры і на старонках перыядычнага друку вядзецца палеміка аб выніках і значэнні партызанская барацьбы на Беларусі ў гады Вялікай Айчынной вайны. Масавы партызанскі рух на Гродзеншчыне прадэманстраваў адзінства яе жыхароў у жаданні выстаяць і перамагчы ў гэтай страшэннай вайне. Таму тэма маёй работы “Партызанскі рух на Гродзеншчыне”. Мэта дадзенай работы – даць ацэнку дзейнасці партызан Гродзеншчыны ў гады Вялікай Айчынной вайны. Пры напісанні рэферата быў вывучаны і прааналізаваны тэарэтычны матэрыял, прысвечаны разглядаемай праблеме. Кіруючыся ўказаннямі Дырэктывы ЦК КП (б)Б ад

1 ліпеня 1941 г. "Аб разгортванні партызанскай вайны ў тыле ворага", Кампартыя Беларусі прыняла меры па аказанні супраціўлення фашисцкай агрэсіі. У лютым-чэрвені 1942 г. пачынаюць дзеянічаць партызанская групы П.А. Аляксандрава, П.І. Булата, У.І. Балабанава, І.Р. Еўдакімава, Н.З. Заруднева, А.І. Іванова, У.Ф. Кавязіна, П.К. Макарава, У.І. Панчанкава, А.І. Феактыстava. Аб баявой дзеянасці першых партызанскіх груп гаварылася нават у пісьмах гітлераўцаў. Так, у адным з іх паведамлялася: "Асабліва працяглым быў прыпынак паміж Слонімам і Зэльвай. Тут нас усіх прымусілі рамантаваць вялікі мост, разбураны партызанамі гадзіны за дзве да нашага прыходу. Не паспелі мы ад'ехаць і двух дзесяткаў кіламетраў, як пачалася такая страляніна, што стала страшна. Гэта працягвалася датуль, пакуль мы не выскачылі з лесу. Але на нашай машыне чацвёра былі забіты і трох паранены." Шмат пакут вынесла і наша малая радзіма ў час ваеннага ліхалецця.

АРХИТЕКТУРА МИНСКА XIX в.

Дубко Е.Л., Куркович А.Н., Рахлина Е.Б.

Научный руководитель канд. ист. наук, доцент Хромченко Д.Н.
БНТУ

Необходимость градостроительных преобразований в Беларуси в конце XVIII – начале XIX вв. была обусловлена рядом причин, среди которых основными являются вхождение земель Беларуси в состав Российской империи; изменение административно-территориального деления; создание губерний и уездов; стремительное развитие товарно-рыночных отношений; изменение векторов ориентации экономико-хозяйственной системы с запада на восток к Москве и Санкт-Петербургу; а также развитие крупных транзитных путей. Чтобы города Беларуси могли функционировать в соответствии с новыми потребностями общества, потребовалось провести целую систему градостроительных преобразований, направленных, с одной стороны, на ликвидацию остатков средневековых сооружений, а с другой — на возведение новых зданий, храмов, заводских построек. При этом учитывались, как